Ålands landskapsregering

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
YTTRANDE	51 Rk1a	1 (3)
Datum	Dnr	
29.1.2019	ÅLR 2019/776	

Riksdagens grundlagsutskott
PeV@eduskunta.fi

Hänvisning
RP 137/2018 rd

Kontaktperson
Camilla Hägglund-Palmqvist

Ärende
RP 137/2018 rd REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN MED FÖRSLAG TILL LAG OM RESERVPOLISER OCH VISSA LAGAR SOM HAR SAMBAND MED DEN

Ålands landskapsregering har beretts tillfälle att inkomma med ett yttrande om RP 137/2018 rd Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om reservpoliser och till vissa lagar som har samband med den.

Enligt den nu gällande lagen är den kompletterande polispersonalen en reserv för polisen som kan tas i bruk genom beslut av statsrådet med hänsyn till statens säkerhet eller exceptionella förhållanden. Genom den nu föreslagna lagstiftningen utvidgas lagens tillämpningsområde så att den också omfattar störningssituationer vid normalförhållanden och inte enbart vid undantagsförhållanden och försvarstillstånd. I lagen föreskrivs om reservpolisens uppgifter, befogenheter, skyldigheter samt om rätten att använda maktmedel. Avsikten med systemet är att fungera som polisens reserv i överraskande, exceptionella och tillfälliga situationer. Statsrådet fattar beslut om insättande av reservpolisen.

Behörighetsfördelningen mellan riket och Åland

I 18 § 6 punkten i självstyrelselagen för Åland föreskrivs det att landskapet Åland har lagstiftningsbehörighet i fråga om allmän ordning och säkerhet, med de undantag som anges i självstyrelselagens 27 § 27, 34 och 35 punkt, samt brand- och räddningsväsendet.

Till rikets behörighet hör enligt självstyrelselagen för Åland 27 § 3 p. statsmyndigheternas organisation och verksamhet, 28 p. befolkningsskyddet, 34 p. försvarsväsendet och gränsbevakningen, ordningsmaktens verksamhet för tryggande av statens säkerhet, försvarstillstånd samt beredskap inför undantagstillstånd.

Postadress
PB 1060
AX-22111 MARIEHAMN, Åland
Tjänstebrev bör ställas till Ålands landskapsregering, inte till enskild tjänsteman

Telefon
(018) 25000

Telefax
(018) 19155

E-post
registrator@regeringen.ax
URL www.regeringen.ax

Gällande Ålands del konstateras i anvisningen att enligt självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991) 27 § 34 p har riket lagstiftningsbehörighet gällande ordningsmaktens verksamhet för tryggande av statens säkerhet, försvarstillstånd och beredskap inför undantagsförhållanden. Beredskapslagen tillämpas till dessa delar på Åland.

Republikens presidents förordning om skötseln i landskapet Åland av förberedande uppgifter för undantagsförhållanden (FFS 900/2000) stadgar att de *förberedande* förvaltningsuppgifter och uppgifter av annat slag som ankommer på rikets myndigheter inom befolkningsskyddet, försörjningsberedskapen och den allmänna beredskapen inför undantagsförhållanden ska skötas gemensamt av rikets och landskapets myndigheter. För de uppgifter som avses finns en samrådsdelegation för beredskapsärenden.

Vidare stadgas i självstyrelselagen 27 § 28 p. att sådan förflyttning av i landskapet bosatta personer som avses i beredskapslagens 121 § till en ort utanför landskapet endast kan fattas med landskapsregeringens samtycke.

Genom den så kallade överenskommelseförordningen (FFS 1177/2009) fördelas behörigheten på Åland mellan Ålands polismyndighet och rikets polis. Landskapets polis ska enligt 1 § upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt utföra övriga uppgifter som hör till polisen, om inte något annat föreskrivs särskilt i lag eller förordning eller bestäms med stöd av 4 §. Rikets polis ska i landskapet svara för rikets säkerhet och sköta de uppgifter som hör till skyddspolisen och centralkriminalpolisen. Enligt 6 § ska polisstyrelsen på begäran av landskapets polischef eller någon av denne förordnad tjänsteman lämna handräckning i frågor som gäller polisverksamheten i landskapet. För behandlingen av frågor som gäller tillämpningen av denna förordning finns en samrådsdelegation för Åland.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen har lämnat yttrande om förslaget till lagstiftning om reservpolisen till Inrikesministeriets polisavdelning, landskapsregeringens diarienummer ÅLR 2018/2393. De synpunkter som framfördes i yttrandet har inte tagits i beaktande varför de framförs igen.

Landskapsregeringen konstaterar att det hör till åländsk behörighet att lagstifta om reservpolis varför den nu aktuella lagstiftningen inte kommer att bli gällande på Åland. Detta anser landskapsregeringen att behöver nämnas i propositionen.

I förslaget konstateras att det finns tillfällen då användning av reservpolisen även kan förekomma på Åland. För att förtydliga när detta kan komma att ske bör det nämnas i propositionen att det kan ske vid undantagsförhållanden eller landskapets polis begär handräckning från Polisstyrelsen. I de fallen är det rikets myndigheter som besluter vilken personal som ska användas för att utföra uppgifter på Åland.

Vidare konstaterar landskapsregeringen att beskrivningen beträffande Åland i övrigt är korrekt med undantag för det sista stycket på sidan 25. Eftersom landskapet inte har någon lagstiftning gällande reservpolis kan

inte Samrådsdelegationen för Åland fatta några beslut gällande användning av reservpolis i landskapet. Detta bör således korrigeras.

Till övriga delar har landskapsregeringen inga anmärkningar mot förslaget till lagstiftning om reservpolisen.

Minister Nina Fellman

Jurist Camilla Hägglund-Palmqvist